

ОУ"ВАСИЛ ЛЕВСКИ"- с.ЯБЪЛКОВО, общ.ДИМИТРОВГРАД
ул."Васил Левски"№24;тел.03937/22-66;email:yabalkovoschool@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ
ДИРЕКТОР: (П)
(Елза Видева)

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Програмата е разработена на основание чл. 263, ал.1, т.9 от ЗПУО, приета на заседание на ПС с Протокол №13/14.09.2022 г. и утвърдена със Заповед №282/14.09.2022 г на директора на училището

I. УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с ученици от ОУ „Васил Левски” – с. Ябълково и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на Р България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Настоящата училищна програма има за цел изграждане на толерантност към различните, която е изключително ценно качество при общуването и работата с ученици от уязвими групи. В този смисъл се създават условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование и професионална реализация. Особено важна е ролята на семейството като част от образователния процес – да осигури пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички ученици, които имат необходимост от такива в ОУ „Васил Левски” – с. Ябълково съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди. Изграждане на образователна среда за:

- разгръщане на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и за успешна реализация и социализиране;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителните затруднения;
- включващо обучение на ученици със специални образователни потребности /СОП/;
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;

- разширяване на обхвата на институциите в предучилищното и училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Уязвими групи са ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, ученици в риск, ученици, застрашени или жертва на насилие, ученици с изявени дарби, ученици-сираци и полусираци, ученици от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

Настоящата програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи. Това ще даде възможност за ефективното прилагане на училищните политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак «увреждане», осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

II. МИСИЯ И ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Цялостната училищна политика и мисия на ОУ „Васил Левски” – с. Ябълково се основава на:

- достъпност за всички, независимо от различията, което води до изграждане на една толерантна и приобщаваща среда за учениците в училище;
- обхващане на всяко дете в училищна възраст в образователната система и изграждане на съответната подкрепяща среда за него е основната дейност за достъпа до качествено образование;
- предотвратяване преждевременното напускане на учениците от уязвими групи, като се търсят и развиват техните творчески заложби и способности;
- предоставяне равни възможности за приобщаването им към училищната среда, потенциал за оптимално развитие, анализиране на силните страни на учениците, недопускане дискриминация;
- утвърждаване на училището като конкурентноспособен и привлекателен център за всички деца от района, подлежащи на задължително обучение.

Визията на ОУ „Васил Левски” – с. Ябълково:

- училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна среда за деца и ученици от уязвими групи, като им осигурява пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот;
- разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците – клубове по интереси, работа по проекти;

- съчетаване на класноурочни, извънурочни и извънкласни форми на обучение и възпитание;
- висококвалифицирани и мотивирани учители, работещи като екип от отговорни и развиващи се личности, проявяващи толерантност, загриженост и зачитане на човешкото достойнство;
- работа с изяви в различни области деца /спорт, изобразително изкуство, танцови и певчески изяви и др./;
- работа с деца с хронични заболявания и поведенчески проблеми;
- работа с деца с различна етническа принадлежност;
- създаване на уютна и функционална образователна среда.

III. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

1. Равен достъп и приобщаване на всяко дете.
2. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация.
3. Съхраняване на етнокултурното многообразие.

С цел продължаване и създаване на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища, която включва :

- а/достъпна архитектурна среда;
- б/екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата;
- в/диагностична и консултативна дейност;
- г/индивидуални образователни програми;

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.
- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици и родители.
- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в училище, чрез изграждане на подкрепяща среда.

IV. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

3. Утвърждаване на интеркултурното и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модерация на българската образователна система.

4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.

V. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

Обща подкрепа

За организиране на покрепата на личностното развитие в ОУ „Васил Левски” – с. Ябълково за координатор е определен Валентина Статева – ст. учител ПЕ, която изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа в ОУ „Васил Левски” – с. Ябълково се осъществява от екип, ръководен от координатора. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всеки ученик и включва различна екипна работа и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират от ОУ „Васил Левски” – с. Ябълково или от ОП „ДМЦ”, ЦОП или други центрове за личностно развитие.

Кариерното ориентиране, провеждано от консултант от кариерен център, също е част от общата подкрепа на учениците от първи до осми клас.

Описаните в ПДУ морални и материални награди също са част от предоставяната от ОУ „Васил Левски” – с. Ябълково обща подкрепа. Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредбата за приобщаващото образование

Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определен ученик от ОУ „Васил Левски” – с. Ябълково.

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на ученика и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите, са от следните уязвими групи:

- ученици със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- ученици с хронични заболявания;
- ученици в риск.

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с ученик по конкретен случай;
- специализирани средства;

- ресурсно подпомагане .

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всеки конкретен ученик. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, ОУ „Васил Левски”– с. Ябълково уведомява отдел „Закрила на детето“ към Д „СП” по местоживее на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на ученика.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план.

VI. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Насърчаване, включване и приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи в образователния процес;
2. Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа;
3. Екипна работа на педагогическите специалисти в случай на потребност от предоставяне на обща подкрепа;
4. Своевременно информиране на родителите за допуснати отсъствия и успех на учениците. Включване на родителската общност и Обществения съвет в училището към проблема за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи към образователната система;
5. Регулярно провеждане на родителски срещи.
6. Включване на учениците в проекти на училището, както за допълнително обучение, така и за подобряване на материалната база чрез лично участие
7. Определяне на координатор на екипа за оказване на обща подкрепа;
8. Организиране на дейности за превенция на отпадане и работа с деца в риск;
9. Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности.
10. Активно включване в общи дейности на родителската общност - партньори на училището;
11. Установяване на ефективен диалог „училище - външни институции“, имащи отношение по проблема – работа с МКБППМН, ДПС към РУ - Димитровград, Община Димитровград, Отдел „Закрила на детето”, НПО и включване на медицински

- специалисти и изнасяне на здравни беседи и лекции на тема „Здравно образование и възпитание на подрастващите” и др.;
12. Предприемане на процедура за издаване на наказателни постановления от кмета на общината за родители, настойници и попечители, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.
  13. Кариерно ориентиране на учениците;
  14. Мотивиране на педагогическия персонал и квалификация на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията и насилието.
  15. Провеждане на информационни кампании сред родителите и обществеността за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
  16. Включване на родителите в училищни мероприятия.
  17. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за ученици от етническите малцинства.
  18. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и физическа активност в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.
  19. Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.
  20. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.
  21. Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.

VII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	класен ръководител	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класен ръководител, учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 15.09.2022 г.	директор	
Дейности по Механизъм за обхват	Постоянен	Директор и Комисия	
Награждаване на ученици	текущ	директор,	при и по определен повод за поощрение
Представяне на дейности по интереси в училището	целогодишно	учители в ГЦОУД	
Представяне на дейностите по интереси на ОП „ДМЦ”, ЦОП	целогодишно	представители на центровете	при проявен интерес от страна на центровете
Кариерно ориентиране и консултиране в класовете до 7 клас	30.06.2023 г.	кариерен консултант	
Идентифициране на ученици със СОП	целогодишно	класни ръководители, учители, логопед, ресурсен учител	
Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	ресурсен учител и екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	директор, учители	
Организиране и провеждане на „Училище за родители“	01.05.2023 г.	директор, екип, образователен медиатор	при желание от родителите
Стимулиране участието на ученици с изявени дарби в състезания и олимпиади	целогодишно	директор, учители	
Стимулиране участието на ученици от различни етнически групи в състезания и олимпиади	целогодишно	директор, учители	
По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост.	2022/2023 г.	учителите	

Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в план за квалификация	директор, председатели на МО	
---	---	------------------------------	--

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и родителска общност. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.